

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«АСОЦІАЦІЯ
З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ:
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
ДЛЯ УКРАЇНИ»

09 червня 2016 року

УДК 327(477+061.1 ЄС)
ББК 66.4(4 Укр), ЄО
А90

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Київського університету ім. Бориса Грінченка заборонено

Редакційна колегія:

І.А. Грицяк., д. держ. упр., професор, Заслужений діяч науки і техніки України;
О.А. Мартиненко, д.ю.н., професор;
А.Ю. Нашинець-Наумова, к.ю.н., доцент;

Асоціація з Європейським Союзом: зарубіжний досвід для України:
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 9 червня 2016 р. – Київ:
ФОП Рудя О.М., 2016. – 362 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції розглядаються теоретико-прикладні аспекти відносин європейських країн з Європейським Союзом в рамках такого виду міжнародно-правових актів, як угода про асоціацію. Зокрема зібрано напрацювання вітчизняних та закордонних дослідників з проблемних питань про європейські цінності, стандарти та захист прав людини в євроінтеграційній політиці, досвід асоціації з Європейським Союзом, а також політико-правові, безпекові, економічні, соціальні та гуманітарні аспекти Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Розрахований на фахівців правової сфери, державного управління, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів та студентів.

УДК 327(477+061.1 ЄС)
ББК 66.4(4 Укр), ЄО
А90

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції видаються за організаційної участі Української Гельсінської спілки з прав людини та за фінансової підтримки програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Реагування на порушення прав людини та посилення правової спроможності громадян та правозахисників в Україні» / «Права людини в дії».

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

Американський народ, через USAID, надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 50 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. Починаючи з 1992 р., Агентство США з міжнародного розвитку надало Україні технічну та гуманітарну допомогу на суму 1,8 мільярда доларів.

Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

© Київський університет
імені Бориса Грінченка

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА

РОЗДІЛ І. Європейські цінності, стандарти та захист прав людини в євроінтеграційній політиці

T. Potier Neither West nor East: Ukraine's Association Agreement with the European Union and the establishment of a united Europe

I. Vilchinska, T.Reva Modern radical left Organizations in States of Western Europe

Гонюкова Л.В. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Грицяк Н.В. Етапи розвитку кризових ситуацій

Держалюк М.С. Трансформаційні перетворення у країнах посткомуністичного простору

Коваленко Т.О. Адаптація земельного законодавства України до вимог ЄС: напрями та перспективи

Igor Golovan, Volodymyr Kampo Respect and protection of human dignity in Ukraine: European model implementation problems

Богашов О.А. Порівняльна характеристика системи муніципального управління «містами мільйонниками»: конституційно-правовий аспект

Бойчук Д.В. Кримінально-процесуальні функції кримінального процесу України в контексті європейських стандартів

Боринська О.Л. Білорусь і Європейський Союз: зміна вектору

Доцяк І.І. Ціннісні основи європейської інтеграції України

Нашинець-Наумова А.Ю. Європейські стандарти побудови та розвитку інформаційного суспільства

Борець М.В. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку – державний регулятор в сфері протидії відмиванню доходів

Міхайліна Т.В. Підвищення ролі громадських об'єднань в контексті євроінтеграційних процесів

Ілікчієва К.І. Боротьба з торгівлею людьми у фокусі європейської співпраці України

Мельниченко О.В. Проект трудового кодексу України у світлі міжнародних стандартів і зарубіжного досвіду

Обловацька Н.О. Поняття «адвокат» у праві Європейського Союзу

Полюлях Р.А. Правові основи конфіденційності медичних записів: США і Європа

Кушнір К.В., Нашинець-Наумова А.Ю. Угода про асоціацію з ЄС як чинник забезпечення національної безпеки України

Овсяннікова В.К., Борець Л.В. Правовий режим інноваційних проектів та їх державна реєстрація

Ніколаєнко О.І., Борець Л.В. Організаційно-правові засади створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій

Павленко А.О., Нашинець-Наумова А.Ю. Класифікація інформації та міжнародний досвід

Горенко А.Г., Борець Л.В. Організаційно-правові засади освоєння озброєння та військової техніки

Павленко Д.В., Борець Л.В. Організаційно-правові засади технологічного оновлення агропромислового комплексу

Трушик К.В. Проблемні аспекти інформаційної безпеки на шляху до асоціації України та ЄС

Петрусь Т.В., Борець Л.В. Організаційно-правові засади освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи в Україні

Процюк Л.О., Борець Л.В. Правові засади формування і реалізації галузевих інноваційних програм

Шпачинська Л.В., Нашинець-Наумова А.Ю. Міжнародний досвід правового забезпечення інформаційної безпеки

Кількість підстав для звільнення працівників зростає, повноваження роботодавця стали значно ширшими. Також зменшене коло підстав, за якими можна звернутися до суду з позовом про поновлення на роботі.

На сьогодні, проект Трудового Кодексу покликаний врегулювати трудові відносини, які встигли достатньо змінитися з часів прийняття Кодексу законів про працю України [5]. Однак, проект надає більше можливостей для звільнення працівників, що в наш час є економічно небезпечним. Тому з огляду на критичні зауваження аналітиків необхідно норми проекту ТК України привести у відповідність до міжнародних стандартів та запозичити позитивний зарубіжний досвід у сфері трудових правовідносин.

Джерела:

1. Аналіз проекту Трудового кодексу (законопроекту №1658), ухваленого у першому читанні 5 листопада 2015 року. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://kvpu.org.ua/uk/news/6/857-analiztrudovohokodeksuzakon>.
2. Іоннікова І.А. На шляху демократизації суспільства: актуальні проблеми захисту трудових прав громадян від незаконного звільнення // Зб.: Європа, Японія, Україна: Шляхи демократизації державно-правових систем. – Матеріали міжнародної наукової конференції, 17 – 20 жовтня 2000 р. – К., 2000. – С. 290-294.
3. Небезпеки проекту Трудового Кодексу. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://avtonomia.net/nebezpeki-proektu-trudovogo-kodeksu/>.
4. Проект Трудового Кодексу України №1658. – Електронний ресурс. – Режим доступу: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=53221.
5. Шпак І.О. Звільнення працівників відповідно до проекту Трудового кодексу. – І.О. Шпак. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://nspp-cernivci.at.ua/publ/zvilnennja_pracivnikiv_vidpovidno_do_proektu_trudovogo_kodeksu/1-1-0-28.

Обловацька Н.О.,

викладач кафедри правознавства

Інституту суспільства

Київського університету імені Бориса Грінченка

ПОНЯТТЯ «АДВОКАТ» У ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Основним напрямом розвитку сучасної країни-члена ЄС (надалі – ЄС) є захист прав і свобод людини. Тривалий процес його здійснення має ефективну практичну цінність при забезпеченні діяльністю адвоката. Проте сучасну професію адвокат в країнах-членах ЄС не можна дослідити повною мірою, не вивчивши законодавчі та наукові підходи щодо визначення поняття «адвокат» в ЄС.

Юридичний термін «адвокат» походить від латинського кореня «advocatus», що в перекладі означає «запрошений, тобто запрошений захищати в суді, вести справу», «advocare» – «закликати».

Відповідно до п.2 ст.1 Директиви Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу 98/5/ЄС від 16 лютого 1998 р. «адвокат» - це особа, яка є громадянином країни-члена ЄС та має право здійснювати свою професійну діяльність під одним із звань: в Австрії - Rechtsanwalt; у Бельгії - Avocat/Advocaat/Rechtsanwalt; у Великобританії – Solicitor/Advocate/Barrister; в Іспанії: Abogado/Advocat/Avogado/Abokatu; в Люксембурзі – Avocat; у Нідерландах – Advocaat; у Німеччині – Rechtsanwalt; у Польщі – Adwokat/ Radca Prawny; у Швеції – Advokat; у Франції – Avocat [1].

Так, у Франції з прийняттям Закону від 31 грудня 1971 року “Про реформування окремих судових та юридичних професій” відбулося поєднання професії адвоката та консультанта з юридичних питань в єдину адвокатську професію. При цьому правова категорія адвокат розглядається як вид професійної діяльності особи, яка практикує, а не її звання. Відповідно, адвокат у Франції, який припинив працювати в адвокатурі, більше не може називатися адвокатом [3, 43].

В Німеччині термін “адвокат” відповідно до Федерального положення “Про адвокатуру Федеративної республіки Німеччини” трактується як незалежний суб’єкт судочинства, діяльність якого зосереджена не тільки на захисті інтересів клієнта, а й на справедливості, оскільки є самостійним органом правосуддя. Дане

твердження дозволяє дійти висновку, що адвокат, відповідно до німецького законодавства, це самостійний та незалежний орган правосуддя, діяльності якого притаманний публічний характер. Він у жодному випадку не повинен повідомляти суду завідомо недостовірну чи неправдиву інформацію.

Відповідно до Закону «Про адвокатуру Польщі» від 26 травня 1982 р. адвокат – це особа з вищою юридичною освітою, з бездоганним непідкупним характером, яка користується усіма громадянськими правами, має повну правоздатність до виконання правових дій в Польщі.

Згідно із Законом Іспанії «Про судову владу» від 1 липня 1985 р. адвокат Іспанії – це особа з вищою освітою в галузі права, яка професійно здійснює захист і представляє інтереси сторін у різних процесах або надає іншу юридичну допомогу.

В Англії адвокатською діяльністю займаються баристери та соліситори.

Відповідно до ст.1.2. «Нових стандартних умов договору про надання юридичних послуг», адвокатом-баристером може бути особа, яка практикує в колегії баристерів Англії і Уельсу, володіє відповідними повноваженнями і кваліфікацією в галузі надання послуг в суді та діє відповідно до вказівок і від імені клієнта.

При цьому, соліситор – це член однієї з двох корпорацій правозахисників в Англії, який працює безпосередньо із клієнтом і відповідає за залучення досвідченого та кваліфікованого баристера, залежно від матеріальної спроможності клієнта, до справи.

На думку В.Р. Дюкіної, адвокат ЄС - це професійний кваліфікований незалежний фахівець у галузі юриспруденції, що отримав у встановленому нормативними правовими актами країн-членів ЄС відповідний статус, що дозволяє йому під спеціальним професійним званням займатися консультуванням з правових питань, відстоювати права клієнтів будь-яким законним способом і здійснювати правові дії для захисту їхніх інтересів, та представляти інтереси

клієнтів перед судовими інстанціями, правоохоронними органами та органами публічного управління [2, 30-31].

Незважаючи на відсутність єдиного спеціального законодавчого документу про адвокатуру на рівні Європейського Союзу, поняття «адвокат», і в цілому адвокатура в країнах ЄС регулюються переважно національним правом. Ця особливість сформована порядком розподілу компетенцій між країнами-членами та Європейським Союзом. При цьому законодавство майже всіх держав-членів ЄС у визначенні поняття «адвокат» поєднують у собі два аспекти, а саме, функціональний та статусний.

Отже, адвокат ЄС - це фізична особа з бездоганною репутацією, яка має вищу освіту у галузі права, отримала професійне звання відповідно до нормативно-правових документів держав-членів ЄС та дозвіл на зайняття адвокатською діяльністю.

Джерела:

1. Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than in which the qualification was obtained [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31998L0005&from=EN>.
2. Дюкина В. Р. Гражданско-правовое регулирование оказания адвокатских услуг в праве Европейского Союза: дис. канд. юрид. наук : 12.00.03 / Вероника Раисовна Дюкина. – Москва, 2014. – 201 с.
3. Кудрявцев В.Н. Правовое поведение: нормы и патологии. – М., 1982. – 287 с.